

Daňové a právní zprávy

září 2022

<u>Úvodník</u>	02	<u>Investiční pobídky</u>	05	<u>Daňová správa</u>	09	<u>Právo</u>	13
Windfall is coming		Návrh prováděcího předpisu k zákonu o investičních pobídkách		Informace o činnosti Finanční správy ČR za rok 2021 - co nás zaujalo		Přeshraniční přemístění sídla do České republiky i z nečlenských států EU	
<u>Judikátové okénko</u>	16	<u>Judikátové okénko</u>	18	<u>Judikátové okénko</u>	21		
Postřehy NSS k vedení daňového řízení		Soudní dvůr k uplatnění DPH u řetězové transakce nezatížené podvodem		Akviziční úvěr a zneužití práva			

Ondřej Janeček
ondrej.janecek@cz.ey.com
+420 731 627 019

Windfall is coming

Ne, tento úvodník není reklamou na prequel oblíbeného televizního seriálu. Windfall není roční období, ale „nečekaný příjem“, který někdo realizuje bez dalšího úsilí a o který se spíše než vlastní úsilí zasloužily mimořádné vnější okolnosti.

Za tyto vnější okolnosti je v současné době považován (minimálně radou vlády známou pod zkratkou NERV) nejen nárůst cen energií a energetických surovin způsobený energetickou politikou a válečným konfliktem na východě Evropy, kdy ceny všech energií rostou bez ohledu na strukturu nákladů jejich výrobců, ale i nárůst úrokových sazeb způsobený bezuzdným tisknutím peněz na pokrytí deficitů covidových, současných a budoucích, způsobených válkou, ekonomickým poklesem či rozpočtovou nezodpovědností vlád.

Tím, kdo z těchto externích vlivů „nadměrně“ benefituje, jsou pak podle rady vlády zejména dodavatelé energií, kteří realizují vysoké tržní ceny bez ohledu na to, z jakého zdroje energii vyrábějí, a banky, které jsou schopny promítnout zvýšené úrokové sazby do svých výnosů rychleji, než se jim promítají do nákladů.

Nejméně špatným řešením výše uvedené situace by podle expertů z NERV měla být tzv. daň z neočekávaných zisků neboli hezky česky „windfall tax“, která by vedla k transferu těchto zisků postiženým podnikům a domácnostem, buď v podobě přímých plateb, nebo alespoň tím, že na pokrytí deficitů nebudou zvyšovány ostatní daně, a měla by mít i protiinflační přínos.

Nejedná se zdaleka o novou myšlenku, podobný princip byl na našem území uplatněn např. již před více než 100 lety pro financování 1. světové války a v současné době se uplatňuje ve Velké Británii, byl zaveden v Maďarsku a zvažují jej i další země EU.

Úvahy a doporučení expertů již podle některých zdrojů Ministerstvo financí přetavuje do paragrafovaného znění. Podle něj by se měla daň uplatnit na kalendářní roky 2023-2025 a postihnout největší skupiny s podniky překračujícími určitá kritéria a působícími ve vybraných oborech.

Nejzajímavější parametry, jako konkrétní obory (definované NACE kódy), velikost vybraných tržeb za skupinu či podnik a zejména daňová sazba, však zatím nejsou známa a budou zřejmě předmětem politických diskusí.

Základem daně by podle dostupných informací měl být rozdíl mezi aktuálním základem daně a průměrem upravených historických základů daně za období 2015 až 2021 (nejspíše „valorizovaných“ o inflaci a pravděpodobně o nějaký malý růst).

Oba základy daně (tj. aktuální i historické) by měly vycházet z řádku 220 daňového přiznání po očištění o zahraniční příjmy (tj. před uplatněním položek snižujících základ daně). Návrh pracuje s možností převádět za určitých podmínek částky průměrných historických základů mezi společnostmi ve skupině. Na daň by se měly platit zálohy (a to již v roce 2023).

Zajímavé je, že by se daň uplatnila i na společnosti ve skupině, které nemají s vybranými obory (pravděpodobně elektřinou či bankovníctvím) nic společného. Daň by zřejmě dopadla i na společnosti, které nemají nutně vyšší výnosnost, ale jen narostly (tj. objem vs ziskovost). Je otázka, zda by něco takového bylo v souladu s prezentovanými cíli zákona a zda na to existuje nějaké jednoduché řešení.

Dani by zřejmě podléhala celá skupina včetně zahraničních entit. Jejich příjmy by pak mohly být vyloučeny díky tomu, že „do základu nebudou zahrnuty příjmy ze zdrojů v zahraničí, které podle mezinárodní smlouvy podléhají zdanění v zahraničí“.

V současné době je proto nezbytné sledovat dramatický vývoj, kterým úvahy o tomto mechanismu prochází, a doufat, že jeho případný dopad na ekonomiku bude skutečně tak přínosný, jak odborníci očekávají.

Čistě teoreticky se nicméně může stát, že se na úrovni EU nalezne řešení (jako např. zastropování cen elektřiny z vybraných zdrojů), které by mohlo oslabit motivaci k přijetí windfall tax. Uvidíme.

Úvahy a doporučení expertů již podle některých zdrojů Ministerstvo financí přetavuje do paragrafovaného znění. Podle něj by se měla daň uplatnit na kalendářní roky 2023-2025 a postihnout největší skupiny s podniky překračujícími určitá kritéria a působícími ve vybraných oborech.

Investiční pobídky

Martin Hladký
martin.hladky@cz.ey.com
+420 731 627 030

Veronika Kruttová
veronika.kruttova@cz.ey.com
+420 730 191 757

Návrh prováděcího předpisu k zákonu o investičních pobídkách

Ministerstvo průmyslu a obchodu připravilo návrh nařízení vlády, které navazuje na připravovanou novelu zákona o investičních pobídkách – o připravované novele jsme vás informovali začátkem srpna (blíže [ZDE](#)).

Schvalování žádostí o investiční pobídku

Připomínáme, že zmíněná novela zákona o investičních pobídkách by měla zrušit povinnost předkládat vládě k projednání každou žádost o investiční pobídku, rozhodovat by tedy znovu mělo ministerstvo průmyslu a obchodu. Vládě by měly být nadále předkládány pouze žádosti týkající se strategických investic, tj. investičních akcí, kdy je poskytována hmotná podpora na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. V případě ostatních projektů bude rozhodnutí o investiční pobídce vydáváno na základě posouzení podmínek a povinností stanovených zákonem o investičních pobídkách, dalšími prováděcími předpisy a na základě závazných stanovisek dotčených ministerstev, jak tomu bylo za původního znění zákona do podzimu 2019.

Důvodem výše popsané úpravy je značné prodloužení procesu rozhodování o investiční pobídce. Doba schvalování investiční pobídky se z původních 3 až 5 měsíců prodloužila na 9 až 12 měsíců.

Zákon o investičních pobídkách navíc nevymezil kritéria, na jejichž základě

by se měla vláda k poskytnutí investiční pobídky vyjádřit. Usnesení vlády se tak pro žadatele často ukázalo být zcela nepředvídatelné a netransparentní. Pro ilustraci – vláda z 29 projektů, o kterých zatím rozhodovala, zamítla celkem 12 projektů, přičemž všech 29 projektů splňovalo předpoklady pro naplnění podmínek stanovených zákonem o investičních pobídkách in ařízením vlády č. 221/2019 Sb. Podle srovnání provedeného agenturou CzechInvest byli žadatelé nejčastěji odmítnuti na základě nízké provázanosti společnosti s výzkumem a vývojem neboli za nenaplnění podmínky vyšší přidané hodnoty, a to i ve státem podporovaných regionech, kde plnění této podmínky není dle nařízení vlády č. 221/2019 Sb. vyžadováno. Druhým nejčastějším důvodem bylo zamítnutí investice z důvodu příliš malého objemu, a to i přesto, že všichni žadatelé splňovali minimální úroveň investice danou zákonem. Tento důvod není v souladu se snahou o zpřístupnění investičních pobídek pro malé a střední podniky snížením minimálních podmínek pro kvalifikaci. Vláda při svém rozhodování tedy nezohledňovala, zda je investice umístěována do státem podporovaného regionu, nicméně ze statistiky agentury CzechInvest vyplývá, že při rozhodování přihlížela zejména k vysoké přidané hodnotě a k podílu nezaměstnaných v regionu.

Energetické úspory a transformace

Návrh nařízení vlády by měl přispět k naplňování energetických cílů českého hospodářství a energetické soběstačnosti České republiky cílenější podporou výroby technologií a zařízení, která budou přispívat k energetickým úsporám a energetické transformaci. Zvýšená podpora výroby takových technologií a zařízení by pak měla být zajištěna následující změnou v nastavení podmínek podpory:

- ▶ Investice zaměřené do těchto oblastí budou moci získat investiční pobídku ve formě hmotné podpory pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku pro strategické investiční akce, aniž by musely dosáhnout hodnoty 2 mld. Kč a vytvořit 250 nových pracovních míst;
- ▶ Míra této hmotné podpory pro strategické investiční akce by byla zvýšena až do výše 20 % způsobilých nákladů ve všech regionech (aktuálně je tato míra hmotné podpory dostupná pouze v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji); jedná se o maximální možnou míru, o konkrétní výši hmotné podpory bude inadále rozhodovat vláda podle aktuálních možností státního rozpočtu a významu dané investice pro plnění energetických cílů českého hospodářství;
- ▶ V případě, že investice bude schválena vládou jako strategická investiční akce, nebude muset plnit limity vyšší přidané hodnoty (dále viz níže).

Seznam vybraných výrobků, jejichž výroba by měla být nově podpořena, zahrnuje např. tepelná čerpadla, fotovoltaické systémy, solární termické systémy, solární hybridní systémy, rekuperační jednotky a teplovzdušné solární panely, jaderné reaktory a neozářené palivové články, parogenerátory a kondenzátory, vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory, větrné turbíny, generátorová soustrojí poháněná energií větru, elektrolyzéry pro výrobu vodíku z obnovitelných zdrojů energie, vodíkové palivové články, měřiče dodávky nebo spotřeby plynů, kapalin a elektrické

energie, bateriová úložiště pro elektřinu pocházející z obnovitelných zdrojů energie, izolační materiály používané jako tepelná izolace konstrukcí a rozvodů ve stavebnictví, dobíjecí stanice pro elektromobily, plnicí stanice pro vodíková elektrická vozidla, teplovodní kotle na biomasu a elektřinu pro vytápění vnitřních prostorů, elektrické sporáky, trouby a avarné desky, výkonové čipy, trakční baterie pro elektrická vozidla.

Vyšší přidaná hodnota

Nové nařízení vlády by také mělo zpřísnit podmínky pro získání investiční pobídky prostřednictvím vyšších požadavků na přidanou hodnotu podporovaných projektů, a to následujícím způsobem:

- ▶ Podmínka vyšší přidané hodnoty by se rozšířila na všechny regiony České republiky, mimo regiony s nezaměstnaností alespoň ve výši 7,5% (výjimku aktuálně splňuje pouze okres Karviná);
- ▶ Zdvojnásobení požadavku na vynaložení prostředků na spolupráci s výzkumnou organizací na 2 % způsobilých nákladů;
- ▶ Zvýšení povinného podílu výzkumných a vývojových pracovníků na počtu zaměstnanců ze 2 % na 3 %.

Od výše popsaných zpřísněných limitů vyšší přidané hodnoty by pak měly být osvobozeny některé strategické investiční akce - zejména investiční akce velkého rozsahu, kde by kvůli vysokému požadavku na tvorbu pracovních míst nebylo možné těchto limitů dosáhnout, nebo již zmíněné investiční akce zaměřené na navyšování výrobních kapacit výrobků potřebných k realizaci nezbytné energetické transformace České republiky.

Účinnost

Návrh nařízení vlády je nyní ve vnějším (mezirezortním) připomínkovém řízení - z neformálních diskuzí vyplývá, že část připomínek bude směřovat k navrženému zpřísnění vyšší přidané hodnoty vzhledem k obavám vyplývajícím z nejistot ohledně budoucího ekonomického vývoje a návaznosti na aktuální ekonomicko-politickou situaci.

Vzhledem ke schvalovacím lhůtám lze účinnost nových pravidel očekávat nejdříve pro rok 2023.

Pokud byste měli k obsahu novely a souvisejícího prováděcího nařízení včetně jejich možných praktických dopadů na žadatele o investiční pobídky jakékoliv otázky, obraťte se prosím na autory článku nebo na poradenský tým, se kterým obvykle spolupracujete

Návrh nařízení vlády by měl přispět k naplňování energetických cílů českého hospodářství a k energetické soběstačnosti České republiky cílenější podporou výroby technologií a zařízení, která pomohou realizovat energetické úspory a energetickou transformaci.

Daňová správa

Radek Matušík
radek.matustik@cz.ey.com
+420 603 577 841

Tomáš Stacho
tomas.stacho@cz.ey.com
+420 737 213 824

Informace o činnosti Finanční správy ČR za rok 2021 – co nás zaujalo

Finanční správa („FS“) každý rok publikuje zprávu o své činnosti [zde](#). Ve zprávě komentuje nejen daňové inkaso, ale také kontrolní činnost, mezinárodní spolupráci v oblasti zdaňování nebo výkon dalších kompetencí. Níže si dovolujeme shrnout, co nás zaujalo.

Inkaso daní

- ▶ Celkové inkaso daní vzrostlo z 850 mld. Kč na 866 mld. Kč, což je nicméně stále méně než před rokem 2019, kdy inkaso dosáhlo až 906 mld. Kč. Hlavním dopadem na inkaso je pokles výběru DPFO o 66 mld. Kč z důvodu zrušení superhrubé mzdy.
- ▶ Inkaso DPH vzrostlo o 8,7 %. Největší pokles inkasa DPH zaznamenal Královehradecký kraj, který z důvodů místní příslušnosti ztratil významné plátce. Naopak inkaso DPH významně rostlo v Moravskoslezském kraji, kde mají místní příslušnost zahraniční subjekty. U těchto subjektů došlo vlivem nižší ekonomické aktivity k uplatnění nižších nadměrných odpočtů.
- ▶ Celkové inkaso DPPO se zvedlo ze 156 mld. Kč na 200 mld. Kč. Nárůst inkasa je přitom způsoben také řadou technických vlivů, jako je např. (i.) částečné promíjení záloh v roce 2020 a doplácení daně v řádném DPPO v roce 2021, (ii.) zdanění technických rezerv pojištěven v DPPO za zdaňovací období 2020 (tedy v roce 2021).

Kontrolní činnost

- ▶ U postupů k odstranění pochybností v oblasti DPH v roce 2021 opět klesl počet ukončených POP, tentokrát z 9,6 tis. v roce 2020 na 7,8 tis. Pravděpodobnost, že POP skončí změnou daňové povinnosti, se zvedla oproti předchozímu období o 3 % a nově dosahuje 83 % (v roce 2019 byla 75 %).
- ▶ V roce 2021 bylo ukončeno zhruba 6,5 tis. daňových kontrol, tedy obdobně jako v roce předchozím. FS nízký počet daňových kontrol zdůvodňuje dopady pandemie COVID-19, když např. docházelo k odkladům jednání z důvodu izolace a karantén nebo k prodloužení čekací doby na zpracování odpovědí v rámci mezinárodní výměny informací. Lze předpokládat, že po odeznění těchto faktorů se aktivita správce daně v kontrolní oblasti navýší.
- ▶ Nejčastější nálezy byly v oblasti uplatnění nároku na odpočet u fiktivních plnění, nesplnění povinnosti podat daňové přiznání,

převodních cen, uplatňování odčitatelných položek a také osvobození úrokových výnosů z korunových dluhopisů.

- ▶ FS se u daně z příjmů právnických osob v roce 2021 zaměřila na daňové ztráty, přičemž došlo ke změně daňových ztrát ve výši 1,76 mld. Kč, přitom v roce 2020 došlo ke změně ve výši pouze 1,29 mld. Kč.

Naše TOP 8 z letošního vydání

Ve vztahu k institutu oznámení o osvobozených příjmech fyzických osob narostl počet případů, kdy daňové subjekty podají oznámení po lhůtě, avšak bez vyzvání správcem daně (tedy dobrovolně) z 223 na 645. Těmto subjektům byla uložena pokuta v celkové výši 19 mil. Kč. Ve 3 případech podaly fyzické osoby oznámení až na výzvu správce daně, za což jim byla uložena sankce v celkové výši 23 mil. Kč.

FS aktivně spolupracuje s daňovými správami ostatních států, mimo jiné, prostřednictvím žádostí o výměnu informací. Například v rámci zemí mimo EU se tentokrát zaměřila na Velkou Británii, Švýcarsko, Ukrajinu, Ruskou federaci a Britské Panenské ostrovy.

OFŘ je určitou částí daňové veřejnosti označováno za „potvrzovací odvolací ředitelství“, protože panuje veřejné přesvědčení, že pouze potvrzuje prvostupňová rozhodnutí. Statisticky to ale není úplně pravda – v roce 2021 rozhodovalo o 4 640 odvoláních, z toho vyhovělo 1 086, 567 vyhovělo částečně, 96 rozhodlo v neprospěch daňového subjektu (tzn. zhoršení pozice oproti rozhodnutí prvostupňového správce daně), 2 870 zamítlo a 21 zastavilo.

V roce 2021 bylo řešeno 41 případů mezinárodního dohodovacího řízení ve vztahu k zamezení dvojímu zdanění. Současně si daňové subjekty ve 14 případech požádaly o bilaterální a v 39 případech o lokální závazné posouzení způsobu, jakým byla vytvořena cena sjednáváná mezi spojenými osobami, nebo způsobu určení základu daně stálé provozovny.

Na základě nové oznamovací povinnosti (DAC6 MDR) obdržela ČR v roce 2021 celkem 331 záznamů a do zahraničí bylo zasláno celkem 134 záznamů o přeshraničních uspořádáních.

FS v rámci trestné činnosti specificky zmiňuje nakládání s kryptoměny, které jsou používány k zakrytí elektronické stopy nebo v souvislosti s nimi nejsou příznávány příjmy.

Došlo k navýšení hranice pro spáchání trestného činu krádež daně z 50 000 Kč na 100 000 Kč, což má vliv na počet předaných případů orgánům činným v trestním řízení.

V roce 2021 bylo podáno 362 žádostí o informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím [🔗](#). Z toho bylo zamítnuto 34 žádostí. V rámci odpovědí GFŘ např. sdělilo, že na zapracování paušálního režimu do informačního systému ADIS a dále na komunikaci s třetími stranami, tedy s VZP a ČSSZ v souvislosti s paušálním režimem, bylo do poloviny roku 2022 vynaloženo cca 150 mil Kč.

Spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

FS zveřejnila několik případů vyplývajících ze spolupráce s orgány činnými v trestním řízení. Níže vybíráme některé z nich.

- ▶ Kryptoměnová směnárna - Skupina propojených osob uplatňovala nadměrné odpočty DPH v souvislosti s nerealizovanou podnikatelskou činností. Součástí struktury byla také kryptoměnová směnárna. Skupina se obohatila nejméně o 30 mil. Kč.
- ▶ Doklady do 10 000 Kč - Nejméně 36 osob se zapojilo do trestné činnosti, když vykazovaly vysoké hodnoty v oddílu B3 kontrolního hlášení, v rámci kterého se vykazují doklady v hodnotě do 10 000 Kč. Tyto částky nakonec nebyly tyto osoby schopny jakkoliv prokázat. Celková škoda dosáhla 36 mil. Kč.
- ▶ Dovoz PHM ze Slovenska - Došlo k obvinění 16 fyzických a 2 právnických osob, které vytvořily umělý řetězec firem dovážející PHM ze Slovenska. K činnosti přitom došlo již v roce 2013, což svědčí o náročnosti komplexního vyšetřování.
- ▶ Dovoz PHM z Německa a Rakouska - Obdobný případ týkající se Německa a Rakouska již vyšetřovatelé odhalili dříve. Nyní na základě nových informací zahájili stíhání osob podílejících se na samotné organizaci podvodu.
- ▶ Fiktivní řetězec firem - Kobra obvinila celkem 22 osob z vytvoření umělého řetězce firem za účelem krácení DPH. Celá struktura byla několikastupňová, přičemž se znaly pouze jednotlivé mezičlánky, a došlo tak k zakrytí skutečného organizátora.
- ▶ Reklama - Organizovaná skupina osob zakládala obchodní společnosti a vykazovala vysoké příjmy z reklamní činnosti. Za účelem snížení

daňové povinnosti zahrnovala do účetnictví fiktivní faktury a uplatňovala si související nárok na odpočet.

Pokud budete mít k výše uvedenému tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým.

Nejčastější nálezy byly v oblasti uplatnění nároku na odpočet u fiktivních plnění, nesplnění povinnosti podat daňové přiznání, převodních cen, uplatňování odčitatelných položek a také osvobození úrokových výnosů z korunových dluhopisů.

Právo

Dalibor Šimeček
dalibor.simecek@cz.eylaw.com
+420 704 865 101

David Hlaváček
david.hlavacek@cz.eylaw.com
+420 705 620 166

Přeshraniční přemístění sídla do České republiky i z nečlenských států EU

V poslední době se opakovaně setkáváme se zvýšenou poptávkou klientů ohledně přemístění sídla společností založených dle cizího práva do České republiky. V praxi se jedná většinou o přemístění zahraničních holdingových společností (spolu)vlastněných českými fyzickými nebo právníckými osobami do České republiky.

Důvody pro přemístění sídla bývají různé. Dle naší zkušenosti se zpravidla jedná o souběh několika faktorů, např. ztráta anonymity společníků v důsledku harmonizovaných právních předpisů o skutečných majitelích nebo požadavek na snížení administrativní a finanční zátěže v souvislosti se správou zahraničních společností. Impulsem je rovněž zlepšující se stabilita českého právní prostředí a variabilita poskytovaná zákonem o obchodních korporacích účinným od roku 2014.

Ve vztahu ke společnostem z členských států EU nebo Evropského hospodářského prostoru (EHP) bylo stejného záměru dosahováno již dříve prostřednictvím přeshraničních fúzí za účasti české korporace jako nástupnické společnosti. Některé členské státy totiž na rozdíl od České republiky přeshraniční přemístění sídla (oproti úpravě přeshraniční fúze) výslovně neupravovaly, přičemž možnost přemístění sídla a procesní pravidla pro jeho provedení musely být dovozovány až z judikatury národních soudů.

Vzhledem k finanční nákladnosti přeshraniční fúze se tak přeshraniční přemístění sídla jeví jako vhodná alternativa přinášející řadu výhod a úspor.

V rámci přemístění sídla zahraniční společnosti do České republiky totiž nedojde k zániku společnosti, pokud tato současně změní svou právní formu na českou společnost a její vnitřní právní poměry se budou řídit českým právním řádem.

Proces přemístění sídla

Proces přeshraničního přemístění sídla do České republiky se primárně řídí právním řádem státu, v němž má zahraniční právnícká osoba sídlo, mj. náležitosti projektu přemístění (vyžaduje-li se jeho vyhotovení), zveřejnění záměru provést přemístění, včetně výzvy věřitelům, lhůty pro schválení přemístění společníky apod. Splnění požadavků vyžadovaných právním řádem členského státu k přemístění sídla do České republiky se prokazuje předložením veřejné listiny vydané orgánem tohoto státu (např. osvědčením notáře).

Na základě této veřejné listiny, zakladatelské listiny české společnosti po přemístění sídla a posudku znalce osvědčujícího, že jmění zahraniční společnosti dosahuje nejméně výše základního kapitálu uvedeného v zakladatelském právním jednání (mění-li společnost právní formu na českou společnost s ručením omezeným nebo akciovou společnost), vydá český notář osvědčení pro zápis přemístění sídla do obchodního rejstříku a příp. provede přímý zápis přemístění do českého obchodního rejstříku (alternativně je možné podat návrh na zápis přemístění sídla u příslušného rejstříkového soudu).

Přemístění sídla do České republiky nabývá účinnosti zpravidla již dnem zápisu do českého obchodního rejstříku, výmaz ze zahraničního rejstříku je pak pouze deklaratorní. Proces přeshraničního přemístění sídla do České republiky lze dle našich zkušeností uskutečnit ve lhůtě 4-5 měsíců (od zahájení přípravy korporátní dokumentace až po zápis v obchodním rejstříku).

Přemístění z nečlenského státu EU (EHP)

Obecná úprava přeshraničního přemístění sídla právnické osoby do České republiky je obsažena v českém občanském zákoníku. Podrobnější pravidla jsou upravena v zákoně o přeměnách obchodních společností a družstev. Ten se však výslovně vztahuje pouze na přeshraniční přeměny se státy EU, příp. EHP.

Podle dosud převládajícího výkladu tak nebylo možné uskutečnit žádnou přeshraniční přeměnu, včetně přeshraničního přemístění sídla, se zeměmi jako Švýcarsko, USA nebo Velká Británie (po odchodu z EU). Třebaže jsou nám z obchodního rejstříku známy ojedinělé případy, kdy čeští notáři s odkazem na obecnou úpravu obsaženou v občanském zákoníku provedli zápis přeshraničního přemístění sídla ze Švýcarska do České republiky, bude možnost přemístění sídla ze zemí mimo EU (EHP) do České republiky výslovně připuštěna až na základě novely zákona o přeměnách, která se aktuálně nachází v legislativním procesu. Nutným předpokladem však nadále zůstane,

aby přemístění umožňoval i dosavadní právní řád zahraniční společnosti.

Účelem novely zákona o přeměnách je vedle přípuštění přeshraničních přemístění z nečlenských států též harmonizace zákona o přeměnách s evropskou směrnicí z roku 2019 ohledně přeshraničních přemístění sídla, fúzí a rozdělení.

V případě zájmu o podrobnější informace se, prosím, obraťte na autory článku nebo na další členy advokátní kanceláře EY Law či týmu EY, se kterými spolupracujete.

V poslední době lze sledovat zvýšený počet přeshraničních přemístění sídla zahraničních společností do České republiky. V praxi se může jednat o vhodnou alternativu k dosud preferovaným přeshraničním fúzím, a to mj. s ohledem na zjednodušený proces a menší náklady. Dle českého zákona o přeměnách však dosud bylo možné pouze přemístění sídla v rámci EU či EHP. Na základě připravované novely zákona bude možné i přemístění z nečlenských států, včetně např. Švýcarska nebo Velké Británie.

Judikátové okénko

Radek Matušík
radek.matustik@cz.ey.com
+420 603 577 841

Jakub Tměj
jakub.tmej@cz.ey.com
+420 735 729 372

Postřehy NSS k vedení daňového řízení

Nejvyšší správní soud (NSS) vydal v nedávné době několik rozsudků, v kterých řešil praktické aspekty vedení řízení správcem daně. Případy se týkaly významu neformální komunikace s poplatníkem a povinnosti správce daně časově organizovat průběh řízení.

Neformální komunikace

Poplatníci se mohou v daňovém řízení relativně běžně setkat s komunikací správce daně prostřednictvím e-mailu či přes telefon. Ačkoliv daňový řád tyto formy komunikace výslovně neupravuje, nedávná rozhodnutí NSS potvrzují, že je nelze brát na lehkou váhu.

V prvním případě¹ se správce daně opakovaně neúspěšně pokoušel telefonicky zastihnout zástupkyni daňového subjektu během postupu k odstranění pochybností. Tato procesní pasivita poradkyně přispěla k závěru správce daně o neunesení důkazního břemene poplatníkem a vedla k doměření daně. K námitce daňové poradkyně, že po ní vzhledem k povinnosti mlčenlivosti nelze požadovat projednávání záležitostí klientů po telefonu, soud uvedl, že „na telefonické komunikaci správce daně s daňovým poradcem neshledává nic nepatřičného ani nezákonného a dodává, že zákon správcem daně neukládá povinnost komunikovat s daňovými subjekty výhradně písemně“.

V druhém případě² poplatník nereagoval na opakované telefonáty a SMS zprávy správce daně v závěru daňové kontroly. Soud uznal, že spolu s dalšími okolnostmi naplnila pasivita poplatníka znaky vyhýbání se projednání zprávy o daňové kontrole. Na základě tohoto závěru soud aproboval i ne zcela typický způsob doručení zprávy o daňové kontrole, a to do vlastních rukou poplatníka zaměstnancem finančního úřadu přímo v zaměstnání poplatníka. Nestandardní chování obou stran pramenilo z blížícího se konce lhůty pro stanovení daně, přičemž v daném případě se soud přiklonil na stranu správce daně a nepodpořil údajně obstrukční jednání poplatníka. Není přitom bez zajímavosti, že posuzovaná situace se odehrávala v období kolem Vánoc a konce roku (mezi 20. prosincem 2017 a 9. lednem 2018).

¹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. července 2022, č. j. 2 Afs 15/2020 - 54.

² Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. července 2022, č. j. 9 Afs 349/2019 - 49.

Časová organizace řízení

Na druhé straně pro případy, kdy nejde ze strany poplatníka o zjevně obstrukční jednání, potvrdil NSS v dalším rozhodnutí³, že za řádné plánování běhu řízení je primárně odpovědný správce daně. Finanční úřad má dle NSS povinnost organizovat svou činnost tak, aby ve lhůtě pro stanovení daně dokázal daňové řízení včas dokončit, aniž by omezoval procesní práva poplatníka.

V konkrétním případě soud uzavřel, že pokud správce daně seznámí poplatníka s hodnocením věci krátce před uplynutím lhůty pro stanovení daně a následně je „překvapen“ tím, že poplatník využívá svého práva se ke zjištění vyjádřit, případně navrhnout další důkazní prostředky, jedná se o zjevné pochybení správce daně v časovém plánování řízení, a to musí jít k tíži správce daně, nikoliv poplatníka.

NSS zároveň zopakoval, že správce daně má při vedení řízení povinnost přihlídnout k okolnostem, které běžně a přirozeně u poplatníků a jejich zástupců nastávají. Takovými okolnostmi jsou dle soudu např. nemoc, zranění, ale také důležitá pracovní cesta či plánovaná letní dovolená.

Soud dále uvedl, že při hodnocení údajného obstrukčního jednání poplatníka je třeba přihlídnout také k tomu, jak v řízení postupoval sám správce daně. NSS v této souvislosti upozornil na význam lhůt stanovených interním pokynem Ministerstva financí⁴. V daném případě překročil odvolací orgán standardní lhůtu pro rozhodnutí o odvolání (6 měsíců) více než dvojnásobně. Také z tohoto důvodu se na konci řízení dostal správce daně do časové tísně, což za standardního běhu věci nemůže být kladeno k tíži poplatníkovi.

³ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2022, č. j. 2 Afs 136/2020 - 70.

⁴ Viz zejm. pokyn Ministerstva financí ČR D--348 o stanovení lhůt při správě daní.

Co si z toho odnést

Výše uvedené případy ukazují, že soudy obecně chrání procesní práva poplatníků, pokud řádně a včas spolupracují se správcem daně. Spolupráce přitom může probíhat i v relativně neformální rovině komunikace. Obstrukční jednání naopak zpravidla úspěch ve věci nepřináší.

V případě otázek se prosím obraťte buď na autory článku, nebo na členy týmu, se kterými obvykle spolupracujete.

Soudy obecně chrání procesní práva poplatníků, pokud řádně a včas spolupracují se správcem daně. Spolupráce přitom může probíhat i v relativně neformální rovině komunikace. Obstrukční jednání naopak zpravidla úspěch ve věci nepřináší.

Stanislav Kryl
stanislav.kryl@cz.ey.com
+420 731 627 021

Jakub Kašuba
jakub.kasuba@cz.ey.com
+420 735 729 334

Soudní dvůr k uplatnění DPH u řetězové transakce nezatížené podvodem

Soudní dvůr EU („SDEU“) na začátku letních prázdnin v případě C-696/20 B. proti Dyrektorowi Izby Skarbowej w W. potvrdil, že uplatnění DPH u řetězových transakcí je pořád aktuální téma. Tentokrát se zabýval možným dvojím zdaněním v situaci, kdy bylo jisté, že se nejedná o daňový podvod. Přesto, že dvojí zdanění v zásadě vyloučil, je třeba tomuto případu věnovat zvýšenou pozornost. Chyba ve správném posouzení transakce totiž může vést k odvodu DPH, kterou si žádný z obchodníků v řetězci neodpočte.

Co se stalo

SDEU posuzoval standardní řetězovou transakci. Polská společnost Adodávala zboží holandské společnosti B a ta jej dále prodávala společnosti C. Společnost B byla usazena v Nizozemsku, ale pro účely těchto obchodů používala své polské DIČ. Zboží bylo přepraveno od společnosti A z Polska přímo společnosti C usazené v jiném členském státě.

Společnost B přiřadila přepravu svému dodání zboží společnosti C a toto dodání osvobodila od DPH. Současně si nárokovala odpočet polské DPH uplatněné společností A.

Správce daně přiřadil přepravu k dodání zboží mezi společnostmi A a B. Podle jeho názoru mělo být toto dodání osvobozeno od polské DPH jako intra-komunitární dodání zboží. Správce daně proto zamítl nárok na odpočet daně uplatněný společností B z nákupu zboží od společnosti A. Ztráta nároku na odpočet DPH nebyla v řízení dále nijak zpochybňována.

Správce daně zároveň doměřil společnosti B daň z intra-komunitárního pořízení zboží v Polsku z důvodu, že použila v této transakci své polské DIČ. Dle správce daně se jednalo o postup v souladu s čl. 41 Směrnice o DPH⁵. Dle tohoto článku se za místo intra-komunitárního pořízení zboží považuje členský stát, který vydal pořizovateli DIČ (zde Polsko), jež pořizovatel v této transakci použil, pokud tento neprokáže,

⁵ Toto ustanovení je implementováno do českého zákona o DPH v § 11 odst. 2.

že pořízení bylo předmětem daně ve státě ukončení přepravy. Podle ustálené judikatury SDEU⁶ současně platí, že nelze uplatnit odpočet takto uplatněné DPH⁷. Smyslem této úpravy je motivovat plátce k tomu, aby řádně splnili své povinnosti v členském státě ukončení přepravy. Zároveň má toto ustanovení zabránit dvojímu zdanění při pořízení zboží z jiného členského státu.

Za normálních okolností měly být tyto dvě transakce z pohledu DPH zcela neutrální, nezatížené daní. V důsledku chybného přiřazení dopravy ale najednou měla společnost B zaplatit DPH dvakrát – poprvé při lokálním nákupu zboží od polského dodavatele a podruhé při intra-komunitárním pořízení téhož zboží z Polska do dalšího členského státu při použití polského DIČ.

Neobvyklé na tomto případě je to, že pořízení zboží bylo zdaněno ve státě, ze kterého bylo zboží odesláno. Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že se nejedná o pořízení zboží z jiného členského státu, ale z toho samého členského státu, a proto se DPH uplatnit nemusí.

SDEU měl potvrdit, zda je tento postup v souladu s principy proporcionality a neutrality i vzhledem k tomu, že společnost C řádně odvedla DPH z intra-komunitárního pořízení zboží ve svém členském státě a společnost B nebyla zapojena do podvodu.

Jak to dopadlo

SDEU ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že pravidlo stanovené v čl. 41 Směrnice o DPH lze použít, i pokud členský stát, který vydal pořizovateli DIČ, je zároveň členským státem zahájení přepravy zboží. Jedná se totiž onáhradní způsob zdanění zboží skutečně pořízeného v jiném členském státě,

ve kterém končí přeprava (tj. ve státě C). Na použitelnost tohoto pravidla přitom nemá vliv, že společnost C přiznala DPH, jako kdyby sama pořídila zboží z jiného členského státu (tato daň se dle soudu vztahuje k jinému plnění než k pořízení zboží společností B, kterého se týká čl. 41 Směrnice o DPH).

SDEU nakonec ale došel k závěru, že se polská DPH z intra-komunitárního pořízení zboží přece jenom uplatnit nemusí. Prodej zboží mezi společnostmi A a B se rozpadá do dvou zrcadlových transakcí, osvobozeného dodání zboží do jiného členského státu a zdanitelného pořízení zboží z jiného členského státu. Protože dodání zboží společností A bylo zdaněno a společnost B nemá nárok na odpočet této daně (což v řízení nebylo rozporováno), nehrozí, že by daná transakce nebyla zdaněna. Naopak by byla zdaněna dvakrát. Tím by byl porušen smysl čl. 41 Směrnice o DPH. Uplatnění DPH by nebylo v souladu se zásadami proporcionality a neutrality.

Co si z toho odnést

Je nutno dodat, že projednávaný případ je z období před uplatněním pravidel tzv. Quick Fixes. Pokud dnes společnost B poskytne pro nákup zboží svoje DIČ ze státu zahájení dopravy, prodej bude řádně podléhat DPH ve státě zahájení dopravy, přestože se bude jednat o dodání zboží s dopravou do jiného členského státu. Následně si společnost B bude patrně moci uplatnit odpočet této DPH (výklad v této věci není zatím ustálený a může se ještě vyvinout). Je tedy otázkou, zda by SDEU rozhodl o uplatnění DPH dle čl. 41 Směrnice o DPH stejně.

Nic to však nemění na skutečnosti, že nové rozhodnutí Soudního dvora je výzvou k obezřetnosti pro všechny, kteří se účastní řetězových transakcí. Nesprávné posouzení okolností daného případu může vést k dodatečným nákladům ve formě neodpočitatelné DPH.

⁶ Viz případ C-536/08 Facet-Facet Trading

⁷ Toto ustanovení je implementováno do českého zákona o DPH v § 11 odst. 2., předposlední věta

S prověřením správného uplatnění DPH v řetězových transakcích, jichž se účastníte, vám rádi pomůžeme. Pokud budete mít k tomuto tématu jakékoliv otázky, kontaktujte prosím autory článku nebo svůj oblíbený poradenský tým

Nové rozhodnutí Soudního dvora je výzvou k obezřetnosti pro všechny, kteří se účastní řetězových transakcí. Nesprávné posouzení okolností daného případu může vést k dodatečným nákladům ve formě neodpočitatelné DPH.

Radek Matušík
radek.matustik@cz.ey.com
+420 603 577 841

Jakub Tměj
jakub.tmej@cz.ey.com
+420 735 729 372

Akviziční úvěr a zneužití práva

Tentokrát vám přinášíme zajímavé rozhodnutí Krajského soudu v Brně ve věci zneužití práva (blíže [ZDE](#)).

Projednávaný případ se týkal uznatelnosti úrokového nákladu u české korporace. Úrok vznikl v rámci několika transakcí spojených (nakolik to lze z textu soudního rozhodnutí usuzovat) se vstupem nespřízněného investora do mezinárodní výrobně-obchodní skupiny. Nový investor právně nevstoupil přímo do české korporace, ale do mateřské společnosti celého koncernu. Z pohledu posuzování českého úvěrového financování se jednalo o situaci spadající do kategorie označované jako tzv. debt push-down.

Ve zkratce - mateřská společnost prodala podíl v jedné z dceřiných společností („target“) druhé své (nově založené) dceřiné společnosti („SPV“). Na koupi obchodního podílu si přitom SPV vzalo od mateřské společnosti půjčku. Úrok z půjčky přijaté na koupi dceřiné společnosti je obecně daňově neúčinný. Po koupi podílu pak target nafúzoval do SPV. SPV po fúzi považovalo úrok z úvěru za daňově účinný, protože důvod neúčinnosti (existence dceřiné společnosti, na jejíž nákup byl úvěr přijat) odpadl.

Krajský soud uzavřel, že z jeho pohledu nic nebránilo tomu provést fúzi dceřiných společností rovnou, tj. bez prodeje a související půjčky. Prodej i půjčku označil za umělé a související úrokové náklady na základě zákazu zneužití práva za daňově neúčinné.

Soud v tomto konkrétním případě nepřesvědčila ani argumentace poplatníka, že je nutné případ posuzovat v kontextu vstupu nového investora do zahraniční mateřské společnosti koncernu a přihlédnout k požadavkům financující banky (poskytla úvěr mateřské společnosti).

Poplatník podal proti rozsudku kasační stížnost. Bude zajímavé sledovat, jak se k případu vyjádří Nejvyšší správní soud.

Blíže se budeme tomuto případu i dalším rozsudkům ke zneužití práva věnovat v pokračování série webinářů **Témata z daňových kontrol**. Aktuální webinář se uskuteční v druhé polovině září (blíže [ZDE](#)).

Budete-li mít k výše uvedenému jakékoliv dotazy, kontaktujte prosím autory článku či poradenský tým, se kterým spolupracujete.

Z pohledu posuzování českého úvěrového financování se jednalo o situaci spadající do kategorie označované jako tzv. debt push-down, přičemž poplatník byl zatím ve své obraně neúspěšný - uvidíme, co na to řekne Nejvyšší správní soud.

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společnosti

Libor Frýzek +420 731 627 004
Ondřej Janeček +420 731 627 019
René Kulínský +420 731 627 006
Lucie Říhová +420 731 627 058
Jana Wintrová +420 731 627 020

DPH a cla

David Kužela +420 731 627 085
Stanislav Kryl +420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová +420 731 627 041

Právo

Ondřej Havránek +420 703 891 387

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Elišku Rozsivalovou: eliska.rozsivalova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

Smyslem EY je přispívat k tomu, aby svět fungoval lépe. Proto pomáháme klientům, našim zaměstnancům i širšímu společenství vytvářet dlouhodobé hodnoty a posilovat důvěru v kapitálové trhy.

Týmy odborníků EY, vybavené nejmodernějšími technologiemi, působí ve více než 150 zemích celého světa - provádějí audity a poskytují klientům širokou poradenskou podporu, která jim umožňuje růst, transformovat se a efektivně fungovat.

Naši auditoři, konzultanti, právní a daňoví poradci i odborníci na strategické a transakční poradenství si kladou ty správné otázky a dokážou najít ty správné odpovědi na složité problémy dnešního světa.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právnickou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.com.

© 2022 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.
Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat se jako na poskytnutí účetního, daňového ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com

Víte, že?

- ▶ Vzhledem k rostoucím cenám na trhu došlo ke zvýšení sazby stravného a ceny benzínu pro účely stanovení cestovních náhrad? [↗](#)
- ▶ Návrh novely zákona o DPH zavádí od roku 2024 novou administrativní povinnost pro platební instituce? [↗](#)
- ▶ Finanční správa se zaměří na správné vykazování dovozů zboží, které byly osvobozené od DPH v jiných státech EU? [↗](#)
- ▶ Generální finanční ředitelství vydalo Pokyn GFŘ D-56 upravující postup při promíjení pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu? [↗](#)